

XI. PETRUS ALBERTUS VAN DER PARRA, JEREMIAS VAN RIEMSDIJK, JAN SCHREUDER, HUIJBERT WILLEM VAN BAZEL, REYNIER DE KLERK, WILLEM HENDRIK VAN OSSENBERG, LOUIS TAILLEFERT, MICHIEL ROMP, MAURITS THEODORUS HILGERS, PIETER HAKSTEEN EN WILLEM ARNOLD ALTING, BATAVIA 31 DECEMBER 1764.
VOC 3099 (Kol. Arch. 2991), fol. 1442-2169.

[fol. 1442] *Met het voorschip de Vrouwe Petronella is de brief van 20 oktober 1764 verzonden. Dit schip is voorspoedig vertrokken. Op 1 november ging de admiraal mr. Librecht Hooreman aan boord van zijn schip Borssele. De volgende dag vetrokken met de Borssele de Jonge Lieve, Gouverneur- Generaal, Duinenburg, Snoek en [fol. 1443] Huis ten Donk. Op 3, 9 en 11 november zijn de Erfprins, Vredestein en Lekkerlust vertrokken, maar door de buitengewoon vroeg opstekende en aanhoudende westenwind zijn al deze schepen pas op 23 of 24 november Straat Sunda gepasseerd. Hopelijk komen zij eerder dan de Jerusalem en Vosmaar, aan wie deze brief werd meegegeven, behouden in Nederland aan. Nu volgt het gebruikelijke verslag over het afgelopen jaar.*

AMBON

[fol. 1444] *In de brief van 20 oktober 1764 werd gemeld dat Huis ten Donk en Rotterdam uit Ambon waren teruggekomen met 980.755 pond garioffelnagels en 2905 pond moernagels. Tevens kwam de bark Draak via Java's Oostkust terug. Exclusief de rijst die de Draak daarvandaan heeft aangevoerd, brachten deze schepen 270 pond hertshoorn en enige lurivogels mee, en enig teruggezonden zwaar touw en wapenkamergoederen t.w.v. f 253.570. Naast de pantjalangs Smaak en Verlangen voor het gouvernement, zijn naar Ambon de Giessenburg, Vrouwe Elisabeth, de bark Buis en de sloep Haak gezonden met een lading t.w.v. f 454.572 aan contanten, diverse goederen en huishoudelijke zaken. Deze schepen moesten van Java's Oostkust [fol. 1445] 580 last rijst meenemen. Op 22 en 26 november 1764 werd er over de brieven uit Ambon van 31 mei en 20 september, en over de aparte brieven van gouverneur Willem Fokkens van 31 mei, eind augustus en 20 en 26 september 1764 vergaderd. Aangaande schepen en vaartuigen is het verongelukken van de sloep Nagapatnam en de pantjalang Honimoo reeds gemeld. Er is bevolen dat met specerijen terugkerende schepen direct naar Batavia komen, zodat iedere verdenking van ondergewicht op Java's Oostkust wordt uitgesloten. Op de klachten over de geringe inhoud van de leggers met arak, [fol. 1446] zoals het vorige jaar in de Zuiderburg en dit jaar in 't Huis ten Donk en Rotterdam, is uitleg gevraagd aan de administrateurs van het provisiemagazijn en zijn zes leggers, die met de laatst genoemde schepen naar Batavia werden teruggestuurd, met dezelfde ijkkam die daar werd gebruikt, nagemeten. Daar het een en ander aan die kan haperde, waardoor er een ondergewicht van $513\frac{1}{3}$ kan op de lading arak van de Zuiderburg werd geconstateerd, is dit tekort voor rekening van hoofdadministrateur Josias Alexander de Villeneuve gelaten. Eigenlijk het tekort dat wat in die leggers met de Zuiderburg, 't Huis ten Donk en Rotterdam is aangevoerd volgens de meting met de defecte kan, en wat deze na de hermeting met vier daartoe speciaal gezonden kannen meer bevatten. In de vergadering van 29 november is de klacht over de slechte kwaliteit van de pannenlatten ongegrond bevonden, [fol. 1447] maar niettemin werd de baas van de timmerlieden bevolen deugdelijk houtwerk te zenden. In de brief van 20 september wordt het gewas aan kruidnagels op de goede opbrengst van $1652\frac{1}{2}$ bahar, of 908.075 pond geschat. Men hoopt dat dit uitkomt. Volgens de brief van 31 mei 1764 waren er 316.954 vruchtdragende, 160.726 halfwassen en 94.438 jonge bomen, of samen 572.118. Dat is, uitgezonderd de oude bomen, maar 22.178 meer dan het vastgestelde aantal van 550.000, waarop men het bestuur heeft aangespoord het te houden. De uitroeiing*